

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Tècniques d'expressió gràficoplàstica

Sèrie 2

Feu l'exercici 1 i escolliu UNA opció (A o B) de l'exercici 2.

Presenteu de manera ordenada les respostes dels dos exercicis i adjunteu-hi tots els escrits i gràfics que hàgiu fet. Tots els fulls han de portar adherits els vostres codis de barres.

Art de gran format: intencionalitat, registre i perdurabilitat

Exercici 1

[5 punts]

1.1. Llegiu atentament els textos següents:

TEXT 1. Encàrrec i intenció

Aquestes impressions s'originaven en la reflexió següent: els arquitectes i artistes que reben encàrrecs religiosos coneixen el maldecap teològic que aquests encàrrecs els ocasionaran? O senzillament el menystenen com a dada secundària davant els imperatius prioritaris de la creació? S'ha de sotmetre aquesta creació a les directrius del client? Té el client una idea raonable de què vol i per què ho vol i com ho vol?

El que vull assenyalar —per força telegràficament— no és res de nou, ja que tothom sap que no hi ha cap coma ni cap adjectiu innocent; que només algunes combinacions de formes, colors i estructures condueixen a l'experiència de l'espiritualitat (Kandinsky *dixit*); que no respon a la mateixa concepció de la realitat la construcció d'un temple al voltant d'una cúpula còsmica (el cànon ortodox de Santa Sofia, l'islàmic, l'hinduista) que la d'un temple de proporcions antropomorfes amb els braços en creu o sense (respectivament, Egipte i l'edat mitjana europea), o que la intervenció de Gaudí en aquesta mateixa catedral de Palma va transformar el presbiteri en un luxós palauet (l'espiritualitat del pietós Gaudí aflorava, en canvi, en espais humils no oberts al públic: els arcs de les teresianes de Barcelona, la mansarda per a les minyones de la Pedrera)... El que vull assenyalar tan desordenadament és que no és el tema, ni la ubicació, el que identifica la possible sintonia d'una obra d'art amb el que se suposa, en aquest cas, que és una expressió d'espiritualitat cristiana.

Entenc, doncs, que per més que Barceló hagi recreat un miracle evangèlic, el magma de material i forma en què ens submergeix la seva obra té, al meu entendre, moltes més opcions per a emmarcar la celebració d'un ritu de fertilitat d'un temple ani-

mista, fins i tot amb una possible ingesta de psicòtrops, que un ritual eucarístic, per més que el catolicisme mediterrani sempre hagi conservat un peu en la iconografia del politeisme.

José Luis GIMÉNEZ-FRONTÍN. «L'esplendor animista». *Avui* (19 abril 2007)

TEXT 2. Art religiós

La importància que assolirà la música instrumental durant el Renaixement es pot mig apreciar en nombroses pintures i escultures de l'època, principalment a Itàlia... i, des d'ara, a València. Itàlia era l'avantguarda, i tota la influència que irradiava a la resta d'Europa es traduïa en manifestacions artístiques tardanes. No obstant això, aquestes pintures gaudeixen d'una actualitat extraordinària, pel caràcter, si se'm permet, «profà» d'uns àngels que es dediquen a una activitat tan poc religiosa com la música instrumental. Només en una església o un palau de la Itàlia del segle XV es podia veure quelcom d'igual.

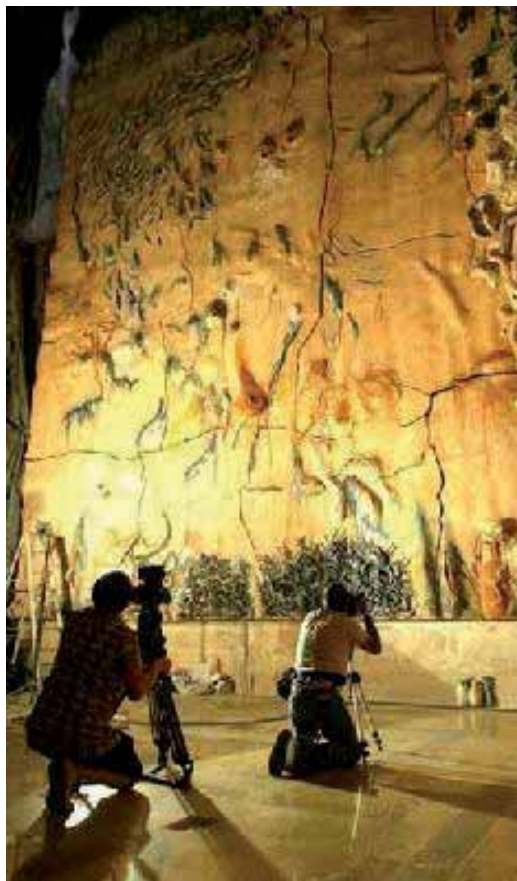
De la contemplació de les pintures resulta evident que els àngels estan interpretant música sense lletra —els seus llavis romanen tancats. No sabem si es tracta d'una alemanda, de fantasies, variacions o d'una tocata, gèneres musicals la gènesi dels quals s'ha de situar en aquell segle, i aquesta peculiaritat atorga una singularitat especial a la troballa [...]

No són tan sols una font interessant per a saber més coses sobre els instruments de l'època —si els autors no tenien coneixements musicals, si foren convenientment assessorats—, sinó que també són un testimoni artístic de primera magnitud per a confirmar l'auge de la música instrumental en ambients no populars.

Traducció feta a partir del text de
Joaquín GUZMÁN. «La música que tocaban los ángeles». *ABC* (9 febrer 2007)

1.2. Observeu les dues sèries d'imatges següents:

SÈRIE A. Imatges de l'obra de Miquel Barceló a la capella del Santíssim de la seu de Palma

SÈRIE B. Imatges dels frescos de Francesco Pagano i Paolo di San Leocadio de la catedral de València

- 1.3. Reflexioneu sobre la llibertat i els condicionaments de l'artista a l'hora de crear obres de gran format actualment i durant el Renaixement. Tingueu en compte el context històric de les obres mostrades en les dues sèries d'imatges (punt 1.2.) i la informació que aporten els dos textos (punt 1.1.).

[3 punts]

- 1.4. Expliqueu les diferències i les semblances que observeu entre l'obra de la sèrie A i l'obra de la sèrie B. Tingueu-ne en compte tant l'aspecte formal (elements representats, color, materials...) com el semàntic (intencionalitat de les obres, missatges que transmeten, simbologia...).

[2 punts]

Exercici 2

[5 punts]

Trieu UNA opció i feu les activitats que s'hi proposen.

OPCIÓ A. Procediments

2.1. Observeu les imatges de l'annex 1 i a continuació:

[3 punts]

- a) Realitzeu una sèrie de quatre esbossos que plantegin unes pintures murals a l'interior d'un edifici religiós. Penseu en els referents que utilitzareu i justifiqueu-los breument per escrit.
- b) Elaboreu una imatge formalment ben acabada, amb la tècnica que preferiu (seca o humida), en format DIN A4, que transmeti l'impacte visual de les pintures murals plantejades dins l'espai arquitectònic.

2.2. Expliqueu les característiques principals de la pintura a l'oli: preparació del pigment i del suport i procediments d'aplicació.

[2 punts]

ANNEX 1

Pintures murals a l'església de Cellers (Pallars Jussà). 1995. Pintura al fresc sobre el mur.

Pintures murals a l'església de l'Espluga Calba (Garrigues). 1996. Pintura al fresc sobre el mur.

OPCIÓ B. El grafit

2.1. Observeu les imatges de l'annex 2 i a continuació:

[3 punts]

- a)** Dibuixeu amb grafit una sèrie de quatre esbossos ràpids del vostre entorn més immediat.
- b)** Feu dos requadres de 10 × 10 cm en un DIN A4. En un dels requadres dibuixeu de manera acurada un dels quatre esbossos realitzats. A l'altre requadre plantegeu-hi una deformació reticular. Podeu basar-vos en les deformacions de les imatges.
- c)** Elaboreu una imatge ben acabada, en format DIN A4, monocroma, amb la tècnica que vulgueu i en què es representi el fragment de l'entorn que heu escollit i modificat segons la deformació reticular que heu plantejat. Justifiqueu l'aportació de la tècnica emprada en relació amb els esbossos inicials fets amb grafit.

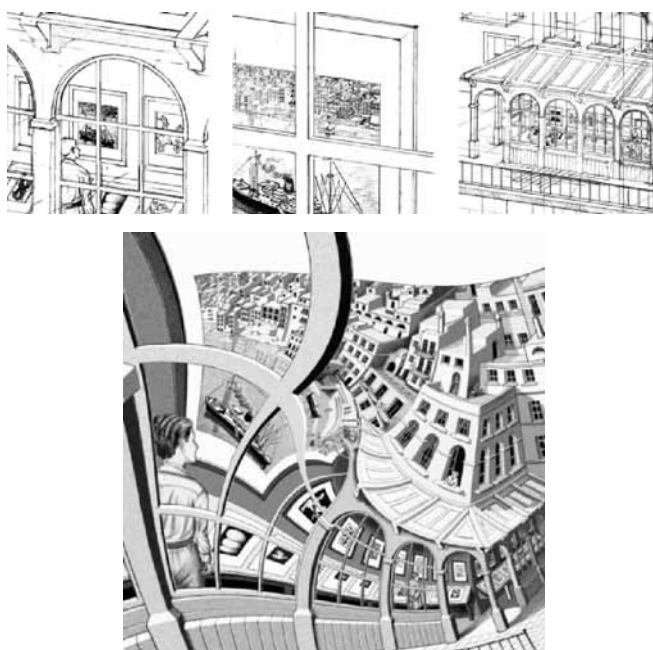
2.2. Expliqueu les diferències entre el dibuix amb grafit i el dibuix amb carbonet. Esmenteu en cada cas els suports més idonis, les tècniques d'aplicació, les incompatibilitats, etc.

[2 punts]

ANNEX 2

IMATGE A. Maurits Cornelis ESCHER. *Autoretrat en espill esfèric*.

IMATGE B. Maurits Cornelis ESCHER. *Galeria de quadres*. 1956. Litografia.

